

Toplantı : 12

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 186

15.5.1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Bütçe ve Plân Komisyonu raporu
(M. Meclisi : 1/708; C. Senatosu : 1/143)

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 750'ye 1 nci ek)

Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 6558

21 . 12 . 1972

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 20 . 12 . 1972 tarihli 24 ncü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Nurettin Ok
Başkanvekili
Millet Meclisi Başkanı Y.

Not : Bu tasarı 2 . 10 . 1972 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18, 20 . 12 . 1972 tarihli 22 ve 24 ncü birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 750'ye 1 nci ek)

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/143
Karar No. : 74

27 . 12 . 1972

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Millet Meclisinin 20 Aralık 1972 tarihli 24 ncü Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, 15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 21 Aralık 1972 tarihli 6558 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle, Komisyonumuzun 25 ve 27 Aralık 1972 tarihli birleşimlerinde Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisi metni, 15 Mayıs 1971 tarihli ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesi suretiyle, aynı belediye hudutları içinden Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya Sıkıyönetim Komutanlığında görevlendiril-

len personel ile Sıkıyönetim Komutanlığı emrinde görevli (kadrolu - kadrosuz) Merkez Komutanlığı subay, askerî memur, assubay ve sivil personele 6545 ve 1511 sayılı kanunlar esaslarına göre «Sıkıyönetim Hizmet Zammı» ödenmesini öngörmektedir.

İşbu kanun tasarısı Komisyonumuzun 25 Aralık 1972 tarihli Birleşimi gündemine alınmış ve görüşmelere başlanmıştır. Görüşmeler sırasında Millî Savunma Bakanının Komisyonumuza daveti ve tasarının uygulanmasına ilişkin görüşlerinin alınması zorunlu kabul edilerek yazılı özel bir çağrıda bulunulması karar altına alınmıştır.

Komisyonumuzun 27 Aralık 1972 tarihli Birleşiminde, Millî Savunma Bakanı Sayın Mehmet İzmen'in Millî Güvenlik Kurulu toplantısı nedeniyle Komisyonumuz çalışmalarına katılamayacağına ve toplantının tehirine ilişkin 26 Aralık 1972 tarihli yazıları Komisyon Başkanlığına takdim olunmuş ve bu nedenle yetkili Millî Savunma Bakanlığı Kanunlar Dairesi Başkanı hazır bulunduğu halde görüşmelere geçilmiştir.

Millî Savunma Bakanlığı temsilcisinin verdiği bilgi ve açıklamalar konuyu aydınlatır nitelikte bulunduğundan Millî Savunma Bakanının ayrıca dinlenilmesine lüzum görülmemiştir.

Görüşmeler sırasında Komisyonumuz üyeleri, tasarının düzenleme sahasının, 10 Ağustos 1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun düzenleme sahası içine girdiğini ve bu sebeple daha önce konunun esas ihtisas komisyonu olan Millî Savunma ile Anayasa ve Adalet komisyonlarında görüşülmesi gerektiği düşüncesinde birleşmiştir. 11 ilimizde uzun süredir devam eden sıkıyönetim dolayısı ile geceli - gündüzlü ve çok zor şartlar altında görev yapan personelin daha fazla mağdur olmamasını gözeterek Komisyonumuz bizzarure tasarının havalesi uyarınca görüşülmesine geçmek gerektiğini duymuştur.

7 Temmuz 1961 tarihli ve 334 sayılı T. C. Anayasasının 20 Eylül 1971 tarihli ve 1488 sayılı Kanunla değişik 124 ncü maddesi «savaş hali», «savaşı gerektirecek bir durumun başgöstermesi», «ayaklanma olması», «vatan veya Cumhuriyete karşı kuvvetli ve eylemli bir kalkışmanın», «ülkenin, milletin bölünmezliğini içten veya dıştan tehlikeye düşüren» ve «Anayasanın tanıdığı hür ve demokratik düzeni veya temel hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelik yaygın şiddet hareketleri» ne ilişkin kesin belirtilerin ortaya çıkması halinde, yurdun bir veya birden ziyade yöresinde yahut her yerinde sıkıyönetim düzenini zorunlu görmüştür.

Böyle bir olağanüstü düzenin yürütülmesinde kendilerine görev tevdi olunan Türk Silâhlı Kuvvetlerinin ve görevli diğer personelin olağanüstü bir çalışma göstermesi gerekmektedir. Kamu sektöründe çalışan bütün personel belli bir çalışma statüsü uyarınca görev ifa ederken Sıkıyönetim Komutanlığında görev ifa eden personelin bu olağanüstü çalışmalarının karşılanması ve mağduriyetlerinin önlenmesi için bu tasarı getirilmiştir.

İşbu mahiyette olan tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 2 ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

Madde 1. — Tasarının Millet Meclisince kabul olunan metni tasarıya esas «Sıkıyönetim Hizmet Zammı»nın, aynı belediye hudutları içinden Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya Sıkıyönetim Komutanlığında görevlendirilen personeli kapsayıcı nitelikte olup ödeme şekli olarak da 6245 ve 1511 sayılı Kanun hükümlerini esas almıştır.

Komisyonumuz, sıkıyönetim uygulamasının düzenleme ve yürütülme gerçeklerini gözeterek Millet Meclisi metninin ödemeyi «aynı belediye hudutları içinden» görevlendirilen personele inhisar ettirilmesine ilişkin hükmünü eşitsizlik yaratacak ve adaletsizliklere konu kılacak nitelikte görmüş ve tasarıya esas «Sıkıyönetim hizmet zammı»nın kapsamını yersel nitelikten çıkarmış ve hizmetin mahiyetine ve işleyiş düzeninin gerçeklerine uygun hale getirmiştir.

Ayrıca komisyonumuz, tasarının Millet Meclisince kabul olunan metnindeki ödeme şekli üzerinde de eleştirilerde bulunmuş ve daha adaletli kabul edilecek cetvel usulünü benimsemiştir.

Birinci maddeye esas (c) fıkrası yukarıda arz edilen esaslar içerisinde yeniden düzenlenmiştir.

Geçici madde — Millet Meclisi metninin geçici maddesi esas itibarıyla komisyonumuzca da benimsenmiş ancak tasarıya esas olan ve bütçe sistemimizde yeni bir ödeme şekli olarak ortaya çıkan «Sıkıyönetim hizmet zammı»nın Bütçe Kanununun hangi tertibinden karşılanacağı konusuna açıklık getirmek maksadıyla «Devlet memurları aylıkları» tertiplerinden de uygulamaya konu teşkil edecek personelin tabii oldukları bakanlıkların bütçelerinden karşılanacağı hususu hüküm altına alınmıştır.

Komisyonumuz Millet Meclisi metninin görüşmelerinde çeşitli sorunlarla karşılaşmış ve tasarı ile beklenen yararın ve sonuçların gerçekleştirilebilmesi yönünden metnin çeşitli yönlerden eksikliklerle malûl olduğunu görmüş ve mevcut şart ve imkânlar ölçüsünde tasarıda yukarıda değinildiği gibi mehmaemken bâzı değişiklikler yaparak tasarıya mümkün merteye uygulama yeterliği kazandırılmasını amaç bilmıştır.

Diğer taraftan, Millî Savunma Bakanlığı temsilcisi tarafından verilen bilgiye göre; halen sıkıyönetim hizmetinde tahminî olarak 400 - 500 personel görev ifa etmekte olup, tasarı ile öngörülen «Sıkıyönetim hizmet zammı» ile bütçeye getirilen yıllık ortalama külfet şimdilik 2,5 - 3 milyon TL. olacaktır.

Komisyonumuz, raporumuzun giriş kısmında arz edildiği ve görüşmelerde usul tartışmasına da konu olduğu üzere, işbu tasarıya esas olan düzenlemenin, kanun tekniği bakımından 10 Ağustos 1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun düzenleme sahasında mütalâa edilmesinin gerektiğini tespit etmiş ve içinde bulunduğumuz olağanüstü şartlara ilişkin uygulama nedeniyle benimsemek zorunda kaldığı bu düzenlemenin çok kısa süreli bir uygulamaya konu kılınmasını da gerekli görmüş ve bu düzenlemenin sözü edilen Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu bünyesinde en kısa zamanda gerçekleştirilmesini ve bu düzenlemede, sıkıyönetim uygulamasının mahiyetiyle özellikleri, zaman ve mekân şartları gözetilerek Bakanlar Kurulu kararıyla tatbik edilebilecek «esnek bir sistem» in getirilmesi hususunun raporda Hükümetten istenilecek âcil bir temenni olarak yer almasını da uygun görmüştür.

III) 11 ilde uzun süredir devam eden sıkıyönetim dolayısıyla geceli - gündüzlü ve ağır şartlar altında görev yapan personelin bu çok güç şartlar altındaki hizmetleri sonucu uğradıkları anağduriyeti gözeterek komisyonumuz, tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulmasını karar altına almıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Başkan V.	Bu kanunda Sözcü
Uşak	Gaziantep	Kocaeli
M. F. Atayurt	S. Tanyeri	L. Tokoğlu
Sözcü	Kâtip	Ankara
Afyon Karahisar	Ankara	Y. Köker
K. Karaağaçoğlu	İ. Yetiş	Toplantıda bulunamadı.
C. Bşk. Seç. Üye.	Edirne	Kütahya
S. Babüroğlu	M. N. Ergeneli	İ. E. Erdinç
Manisa	Ordu	Tabii Üye
D. Barutçuoğlu	B. S. Baykal	Söz hakkım saklıdır.
Toplantıda bulunamadı.		K. Karavelioğlu
Tabii Üye	Urfa	
M. Özgüneş	İ. E. Karakapıcı	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN

15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki (c) fıkrası eklenmiştir:

c) Aynı belediye hudutları içinden Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya Sıkıyönetim Komutanlığında görevlendirilen personel ile Sıkıyönetim Komutanlığı emrinde görevli (kadrolu - kadrosuz) Merkez Komutanlığı subay, askerî memur, assubay ve sivil personeline, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine istinaden Bütçe kanunları ile tespit edilen yevmiye miktarı kadar Sıkıyönetim hizmet zammı ödenir.

Ödeme, 6245 ve 1511 sayılı kanunlardaki esaslara göre yapılır. Damga Resmi dışında herhangi bir vergiye tabi değildir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun 1 nci maddesine göre, 1971 malî yılı içerisinde ödenmesi gereken sıkıyönetim hizmet zamları 1972 malî yılı bütçesinin ilgili tertiplerinden defaten ödenir.

MADDE 2. — Bu kanun 15 . 5 . 1971 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METİN

15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine bir fıkra ve bu kanuna geçici bir madde eklenmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — 15 . 5 . 1971 tarih ve 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanununun 26 ncı maddesine aşağıdaki (c) fıkrası eklenmiştir.

c) Sıkıyönetim Komutanlığı emrine atanan veya Sıkıyönetim Komutanlığında görevlendirilen personel ile Sıkıyönetim Komutanlığı emrinde görevli, Merkez Komutanlığı kadrolu veya kadrosuz subay, askerî memur, assubay ve sivil memurlarına, fiilen hizmet gördükleri sürece ilişik cetvelde gösterilen yevmiye miktarı kadar «Sıkıyönetim Hizmet Zammı» ödenir.

Ödeme, Damga Resmi dışında herhangi bir vergiye tabi değildir.

GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun 1 nci maddesine göre 1971 malî yılı içerisinde ödenmesi gereken Sıkıyönetim hizmet zamları, 1972 malî yılı Bütçesinin ilgili Bakanlıkların Devlet Memurları ayhkları tertiplerinden defaten ödenir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONUNUN KABUL
ETTİĞİ METNE BAĞLI CETVEL

Sıkıyönetim hizmet zammı cetveli

General ve amiral	40 TL.	Üsteğmen	18 TL.
Albay	35 TL.	Teğmen	18 TL.
Yarbay	30 TL.	Asteğmen	18 TL.
Binbaşı	25 TL.	Assubay	18 TL.
Yüzbaşı	20 TL.	Sivil Memur	15 TL.